

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Vlaams-Brabant

Park van het Kasteel van Elegem

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed |Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Titel:	Park van het Kasteel van Elegem
Provincie:	Vlaams-Brabant
Gemeente:	Dilbeek
Deelgemeente:	Dilbeek
Bron:	Schepping: 2014-11-19 Bijwerken: 2017-05-30 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134717
Coördinaten:	Breedte: 4.26324657483 Lengte: 50.8514310443

Primaire tekst

Landschappelijk park, aangelegd in een oude steengroeve tussen 1900 en 1913 naast een landhuis dat in 1967 werd vervangen door de huidige bungalow, oorspronkelijk bijna 3 hectare, met vijver en grot (beide verdwenen), na 1943 met bijna de helft verkleind.

Een groot gedeelte van het laat-middeleeuwse Brussel en onder meer ook van het stadhuis van Leuven werd opgetrokken uit Lediaan kalkzandsteen ('Balegemse steen') afkomstig uit Dilbeekse 'steenpoelen', op de waterscheidingskam tussen Zenne en Dender. Rond 1900 werd door baron Robert de Viron (1860-1927), zoon van de bouwheer van het Sint-Alenakasteel, aan de rand van een oude steenput in het Kraaienbroek, ten noorden van het [Sint-Alenapark](#) een huis gebouwd, later aangevuld met een serre en een koetshuis – dit alles bedoeld als aanhorigheden van een vrij imposant 'kasteel' dat pas in 1913 wordt geregistreerd. Het gebouw was een samenraapsel van vormen en stijlementen ontleend aan de Romaanse bouwkunst (de stoere, vierkante donjon, de tweelichtvensters met rondboogjes), gecombineerd met elementen uit de traditionele baksteenbouw van de 15de-16de eeuw (trapgevels, witstenen hoekblokken en kruis- en kloosterkozijnen, het ronde hoektorentje met dakkapelletjes). Door de samenvoeging van zeven percelen bouwland werd rond het kasteel een 'lusthof' van bijna drie hectare gevormd. De structuur van dit park wordt weergegeven op de stafkaart van 1924 en nog op een topografische kaart uit 1958: een concave, open ruimte met een vijvertje omringd door een dichte bomengordel met het landhuis aan de noordoostelijke rand. De vijver scheen te ontspringen in een uit zandsteenknollen opgebouwde grot in de steile helling naar het kasteel. De toegang bevond zich aan de Kloosterstraat, ten zuidwesten van de villa en de oprijlaan beschreef een grote bocht langs de westrand van het domein. Het kasteel werd afgebroken in 1967 en vervangen door de huidige bungalow; een langgestrekt, eenlaags gebouw onder overkragende schilddaken, omgeven door terrassen. Ook het vijvertje en de grot zijn verdwenen. Een groot deel van de periferie van het domein werd verkaveld sinds 1943, toen het goed werd aangekocht door de industrieel Louis Meers. Van de oorspronkelijke drie hectare bleef iets meer dan de helft bewaard, samen met een relatief groot aantal oude bomen. Sommige daarvan zijn mogelijk ouder dan 1900, met name een bruine beuk (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea'), een tamme kastanje (*Castanea sativa*) en een zomereik (*Quercus robur*) met stamomtrekken van meer dan 350 centimeter. De rest van het bomenbestand – hangende zilverlinde (*Tilia petiolaris*), witte paardekastanje (*Aesculus hippocastanum*), gewone beuk (*Fagus sylvatica*), moerascipres (*Taxodium distichum*), Amerikaanse eik (*Quercus rubra*), goudbonte reuzen levensboom (*Thuja plicata* 'Zebrina') – werd aangeplant tijdens het interbellum.

Merkwaaardige bomen (Opname 13 september 2000. Het cijfer in vet geeft de stamomtrek, gemeten op 150 cm hoogte.)

- 1. bruine beuk (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea') **435**

- 12. tamme kastanje (*Castanea sativa*) **358**
- 13. zomereik (*Quercus robur*) **355**

Auteur: Deneef, Roger

Auteur: Wijnant, Jo

Datum: 2005

Titel Text: Park van het kasteel van Elegem

Grafische documenten

De bungalow in de Kloosterstraat vervangt het in 1967 afgebroken Kasteel van Elegem (Wijnant, Jo, 01-01-2000, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Kadastrale opmetingsschetsen Dilbeek 1903/13, 1910/8, 1913/1, 1943/8 en 1968/10.

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Oude kadastrale legger 212A Dilbeek, art. 1204.

LOUIS A., *Bodemkaart van België: kaartblad Anderlecht 87E*, Centrum voor Bodemkartering, 1957.

VAN LIEDEKERKE M., *Steenrijk Dilbeek*, uitgave Gemeentestuur Dilbeek naar aanleiding van de Open Monumentendag 1998, 19 pp.

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/127004>

Beknopte karakterisering

Datering: interbellum, vóór WO I

Typologie: private parken, tuin- en parkbeplantingen